

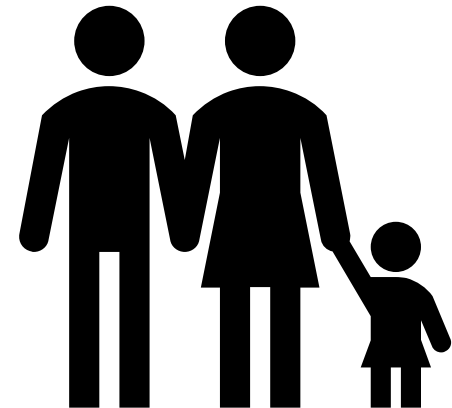
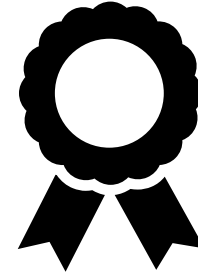
Grundkursus i at være plejefamilie

Kursusdag 1

Udarbejdet på oplæg fra
Socialstyrelsen

Velkomst og program for dagen

- Velkommen til kursusdag 1
- "Indflyvning"
 - Formål
 - Gensidig præsentation
 - Praktisk information
- "Den nye familie"
- Præsentation af hjemmeopgave

Formålet med grundkurset

- At ruste ansøgerne til opgaven
 - Viden om rollen som plejefamilie.
 - Viden om udsatte børn.
 - Betydningen af et positivt samspil.
 - Blive mentalt forberedt på opgaven.
- Give socialtilsynet viden om ansøgers kompetencer
 - *Gennem øvelser, oplæg, drøftelser, film, inddragelse, dialog, refleksion og interaktion.*

Grundkursets 13 emner

DAG 1	DAG 2	DAG 3	DAG 4
1)Den nye familie	2)Børns udvikling og identitetsdannelse 3)Omsorgssvigt og udviklingstraumer 4)Tilknytning og mentalisering	5)Tab, sorg og krise 6)Plejebarnets familie og netværk (kontakt, samvær og samarbejde) 7)Inddragelse, selv- og medbestemmelse 8) Kommunikation og konfliktforståelse 9)Understøttelse af barnets skolegang 10)Fællesskaber og relationer	11)Samarbejde med anbringende kommuner 12)Samarbejde med socialtilsynet 13)Matchning

Gensidig præsentation

Velkommen – Hvem er vi?

- Præsentation af kursister.
Hvem er du? Hvor kommer du fra?
Hvad er din motivation for at blive plejefamilie? Hvad er din erfaring med børn/børn med særligt behov for støtte?
Hvad laver du i din fritid?
- Præsentation af underviserne.
Hvem er vi? Hvad er vores erfaring?

Etiske spilleregler

- Vi møder hinanden med åbenhed og nysgerrighed
- Vi betragter hinandens forskelligheder som ressourcer
- Husk din tavshedspligt, når det gælder personfølsomme oplysninger
- Det er tilladt at værne om sit privatliv
- Alle træningsøvelser er et tilbud

Praktiske oplysninger

- Undervisning kl.9.00-16.00
- Pause en gang i timen
- Frokost ca. kl.12
- Rygning
- Litteratur
- Ved pludselig opstået sygdom/fravær, sendes mail til konsulent og hovedpostkassen:
socialtilsynnord@Hjoerring.dk – ellers på STNs
hovednummer 7233 6930

Forventningsafstemning

- Hvilke forventninger har jeg til grundkurset?
- Hvad vil jeg gerne have med herfra?

Logbogen

- Noter til oplæg, film, øvelser og cases
- Hvad har du lært siden sidst?
- Hvad har overrasket dig?
- Ting, som du skal huske
- Mål, som du sætter for dig selv

OBS – persondatalovgivningen (GDPR)

Den nye familie

Grundkursus i at være plejefamilie

Dagens læringsmål

- Opnå indsigt i, hvad det vil sige at være plejefamilie.
- Opnå forståelse for, hvilke forandringer et plejebarn vil betyde for familiestrukturen og familiedynamikken.
- Opnå indsigt i egne ressourcer og begrænsninger i forhold til at skabe trygge og stabile rammer for et plejebarn.

Plejebørns perspektiver på hvad en plejefamilie skal kunne

Refleksionsøvelse

Hvad er vigtigt for et plejebarn?

- Hvad tænker I er vigtigt for et plejebarn, at plejeforældre kan/gør?
- Hvilke krav stiller det til jeres familie?

Hvad skal en plejefamilie kunne - anbragte børns perspektiver

Det er vigtigt for plejebørn, at plejefamilien:

- Behandler barnet som en del familien
- Støtter barnet i sin relation til forældre, søskende og netværk, herunder venner
- Støtter barnet i forhold til skolegang
- Er lyttende, forstående og støttende
- Er en familie "for altid"

(Børnerådet, 2012)

Hvad skal en plejefamilie kunne - plejefamiliers perspektiver

FILM - PLEJEFAMILIENS ROLLER OG OPGAVER

Refleksions-øvelse

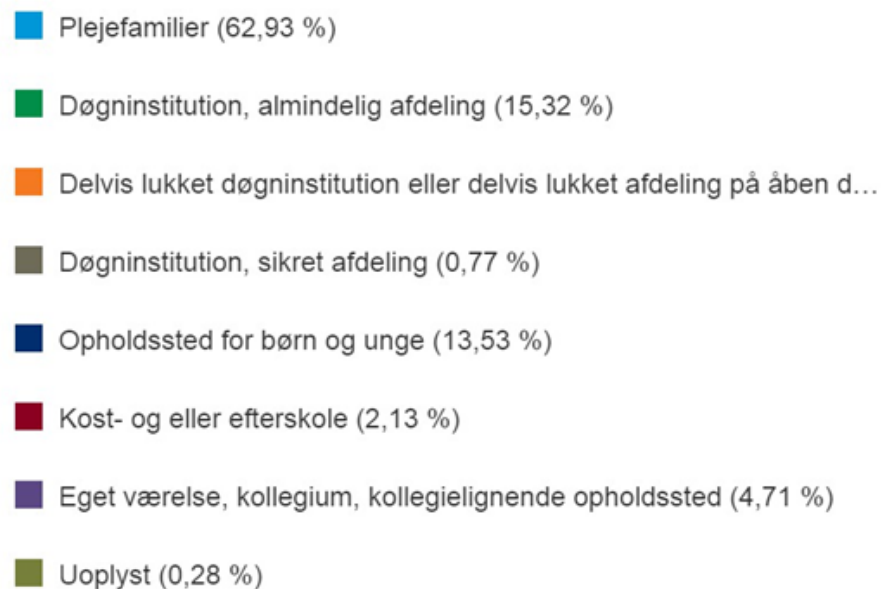
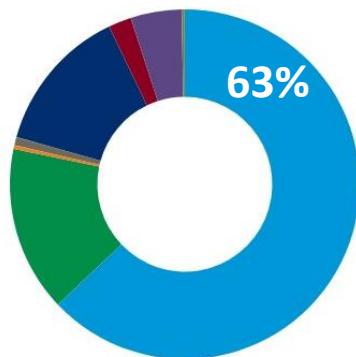
Plejeforældres perspektiv

- Hvad hæfter I jer ved i filmen?
- Hvilke glæder og udfordringer bliver I opmærksomme på?

Hvad skal en plejefamilie kunne - viden fra forskningen

13.532 anbragte børn pr. 31.12.2020

Hvor anbringes
børnene?

Kilde: Danmarks Statistik 2019

- Langt de fleste små og mindreårige anbragte børn anbringes i plejefamilie.
- Ældre børn anbringes i højere grad på opholdssted el. døgninstitution.
- 2622 anbringelser er afgjort i B&U svarende til ca. 19%.
- 3251 børn blev anbragt i 2020 – heraf 409 af Region Nord. (181 i plejefamilie (eks. Netværkspl.fam.)

Hvad skal en plejefamilie kunne - lovgivningsmæssige rammer

Serviceovens § 46

§ 46. Formålet med at yde støtte til børn og unge, der har et særligt behov herfor, er at sikre, at disse børn og unge kan opnå de **samme muligheder** for personlig udvikling, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Støtten skal ydes med henblik på at **sikre barnets eller den unges bedste** og skal have til formål at

- 1) sikre **kontinuitet** i opvæksten og et **trygt omsorgsmiljø**, der tilbyder nære og stabile relationer til voksne, bl.a. ved at understøtte barnets eller den unges familiemæssige relationer og øvrige netværk,
- 2) sikre barnets eller den unges muligheder for personlig udvikling og **opbygning af kompetencer** til at indgå i sociale relationer og netværk,
- 3) understøtte barnets eller den unges **skolegang** og mulighed for at gennemføre en uddannelse,
- 4) fremme barnets eller den unges **sundhed og trivsel** og
- 5) forberede barnet eller den unge til et **selvstændigt voksenliv**.

Lov om socialtilsyn

§ 6. Det er en betingelse for godkendelse af tilbud, som er nævnt i § 4, stk. 1, at tilbuddet efter en samlet vurdering har den fornødne kvalitet.

Stk. 2. Tilbuddenes kvalitet vurderes inden for følgende temaer:

- 1) Uddannelse og beskæftigelse.
- 2) Selvstændighed og relationer.
- 3) Målgrupper, metoder og resultater.
- 4) Sundhed og trivsel.
- 5) Familiestruktur og familiedynamik (Organisation og ledelse).
- 6) Kompetencer.
- 7) Økonomi.
- 8) Fysiske rammer.

Kvalitetskriterier

- Plejefamilien støtter barnet i at udnytte sit fulde potentiale i forhold til **skolegang, uddannelse og beskæftigelse.**
- Plejefamilien styrker barnets kompetencer til at indgå i **sociale relationer og opnå selvstændighed.**
- Plejefamilien støtter barnet i at skabe og opretholde **stabile og konstruktive relationer til familie og netværk.**
- Plejefamilien **bidrager aktivt til at opnå de mål, der er for barnets ophold i plejefamilien.**
- Plejefamilien understøtter **barnets medbestemmelse og indflydelse** på eget liv og hverdagen i plejefamilien.
- Plejefamilien understøtter barnets fysiske og mentale **sundhed og trivsel.**
- Plejefamilien tilbyder barnet **trygge og stabile rammer.**
- Plejefamilien har **relevante kompetencer** i forhold til at varetage opgaven som plejefamilie.
- De **fysiske rammer** understøtter barnets udvikling og trivsel.

Forskellige typer af plejefamilier

Jf. servicelovens § 66

- **Almen plejefamilie**
- **Forstærket plejefamilie**
- **Specialiseret plejefamilie**

Almen plejefamilie

SEL § 66, stk. 1, nr. 1

Almene plejefamilier har almene kompetencer og kan:

- Varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med lette til moderate støttebehov.
- Lave en grundlæggende indsats for barnet, herunder støtte med en omsorgsfuld familiedynamik, en forudsigelig familiestruktur og et stort engagement.

Almen plejefamilie

SEL § 66, stk. 1, nr. 1

Plejefamilien kan fx modtage et barn, der har været udsat for:

- *omsorgssvigt pga. forældres misbrug eller psykiske vanskeligheder.*

Plejefamilien kan yde omsorg og støtte til barnet fx i form af:

- *en struktureret og forudsigelig hverdag*
- *en god skolegang og samvær med jævnaldrende børn.*

Forstærket plejefamilie

SEL § 66, stk. 1, nr. 2

Forstærkede plejefamilier har særlige kompetencer og kvalifikationer og kan:

- Varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med moderate til svære støttebehov.
- Lave en særlig indsats for barnet.
- Håndtere komplicerede forældresamarbejder.

Forstærket plejefamilie

SEL § 66, stk. 1, nr. 2

- *Plejefamilien kan fx modtage et omsorgssvigtet barn med angst, selvskadende adfærd og selvmordstanker, samt højt skolefravær.*
- *Plejefamilien har erfaring og viden om børn, der har været udsat for omsorgssvigt.*
- *Plejefamilien kan tilrettelægge en hverdag, der tilgodeser barnet fx i tæt samarbejde med psykolog.*

Specialiseret plejefamilie

SEL § 66 stk. 1, nr. 3

Specialiserede plejefamilier har specialiserede kompetencer og kvalifikationer og kan:

- Varetage omsorgen og sikre udvikling og trivsel for børn med svære støttebehov.
- Varetage et meget svært forældresamarbejde.
- Yde en specialpædagogisk indsats i kraft af deres kvalifikationer, fagligt og erfaringsmæssigt.

Specialiseret plejefamilie

SEL § 66 stk. 1, nr. 3

Plejefamilien kan fx modtage et barn:

- *Der har behov for en-til-en kontakt.*
- *Der kan have seksuel krænkende adfærd.*
- *Der kan være impulsstyret og have udadreagerende adfærd.*
- *Der har haft mange anbringelser bag sig.*
- *Der kan have misbrug og være kriminel.*

Plejefamilien har en særlig socialpædagogisk og sundhedsfaglig uddannelse eller solid erfaring med målgruppen, og plejefamilien kan skabe særlige skærmende rammer.

Forandringer for familien

Alle familier er forskellige

- Alle familier byder forskelligt ind i opgaven som plejefamilie
- Alle familier har forskellige muligheder og begrænsninger som plejefamilie
- Alle familier har forskellige ressourcer på forskellige tidspunkter af deres liv

Familiestruktur og familiedynamik

Refleksionsøvelse

At være plejefamilie 24/7 – hvordan passer det ind i vores familie?

- Familie og netværk - Bakker de op, og kan vi få hjælp og støtte?
- Egne børn - Er de robuste nok og klar til at blive en offentlig familie?
- Fritid og ferier - Er der tid og plads til et plejebarn?
- Hvor er der ressourcer, og hvor kan der være barrierer?

Forandringer for parforholdet og enlige plejeforældre

Drøftelse

- Hvad hæfter I jer ved i filmen?
- Hvad består dit/jeres fundament af?
- Hvordan sikrer du/I at fundamentet forbliver solidt?
- Er I enige om ovenstående?

Forandringer for parforholdet og enlige plejeforældre

- Hvad hæfter I jer ved i filmen?
- Hvad består dit/jeres fundament af?
- Hvordan sikrer du/I at fundamentet forbliver solidt?
- Er I enige om ovenstående?

Drøft videre hjemme

Op at stå!

Forandringer for egne børn

- Det påvirker egne børn at blive plejefamilie
- Mange positive forhold, men også udfordringer, som kan lede til negative erfaringer, hvis børnene ikke forberedes og inddrages.

**Film:
Herefter
gruppe-
drøftelse**

Socialstyrelsen
Forandringer for egne børn

Gruppedrøftelse: Forandringer for egne børn

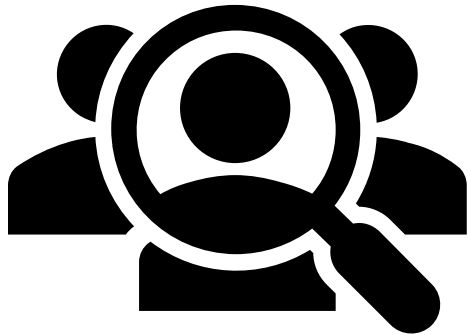
- Hvad skal vi som plejeforældre være særligt opmærksomme på i forhold til vores egne børn?
- Giv tre konkrete eksempler på, hvad du/I vil gøre, for at sikre egne børns behov og trivsel.

Udfordringer for egne børn

- Finde en ny position i familien
- Føle jalousi og uretfærdighed
- Føle sig til overs
- Mærke et forventningspres ift at kunne lide plejebarnet
- Skulle bære på svære oplysninger alene
- Føle sig uvelkommen i sit eget hjem
- Negligere egne problemer
- Blive påvirket af plejebarnets adfærd (fx aggressiv eller seksualiserende adfærd)

At være en offentlig familie

Med rollen som plejefamilie får du/I:

- Mange forskellige samarbejdspartnere.
- Mange i jeres hjem.
- Mange holdninger og meninger fra andre.

Kald versus arbejde

Øvelse

Til videre drøftelse derhjemme

- Hvilke opmærksomheder er vigtige at have, når/inden valget om at blive plejefamilie træffes?
- Hvilke forandringer kan det få for vores familiestruktur og familiedynamik?

Oplæg til hjemmeopgave

Familiekufferten

- Repræsenterer hvem I er.
- Bliver forskellig fra familie til familie.
- Er en familie-opgave.

Grundkursets 13 emner

DAG 1	DAG 2	DAG 3	DAG 4
1) Den nye familie	2) Børns udvikling og identitetsdannelse 3) Omsorgssvigt og udviklingstraumer 4) Tilknytning og mentalisering	5) Tab, sorg og krise 6) Plejebarnets familie og netværk (kontakt, samvær og samarbejde) 7) Inddragelse, selv- og medbestemmelse 8) Kommunikation og konfliktforståelse 9) Understøttelse af barnets skolegang 10) Fællesskaber og relationer	11) Samarbejde med anbringende kommuner 12) Samarbejde med socialtilsynet 13) Matchning

Afrunding af dagen

- Brug 5 minutter til at notere i notesbogen:
 - Hvad tager jeg med mig?
 - Hvad var de vigtigste nøgleord i dag?
 - Hvad skal jeg tænke videre over?
- Feedback på undervisningen: Hvordan har det været?
- Artikel af Anne Blom Corlin: "Tilknytning mellem plejebørn og plejeforældre", skal være læst.
- Hjemmeopgaven "Familiekufferten" til næste kursusmodul.
- Lad jeres navneskilte stå på bordene 😊